Swedish Geotechnical Society
Svenska Geotekniska Föreningen

September 2019

SGF Nyhetsbrev 3:2019

Innehåll

ORDET ÄR FRITT | AKTUELLT FRÅN SGF | NYTT FRÅN BRANSCHEN | UNIVERSITET OCH HÖGSKOLA | INTERNATIONELLT | PUBLIKATIONER | KOMMANDE AKTIVITETER

Ordet är fritt

Hösten är här och den bjuder på såväl en fantastisk färgpalett som en otrolig mängd svamp i skog och mark. Det är värt att lite extra glädjas över dessa skatter som jorden ger oss. Internationellt uppmärksammas varje år World Soil Day, eller Markens dag som vi kallar den i Sverige. Dagen initierades 2014 av Förenta nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation och infaller varje år den 5 december. Dagen syftar till att uppmärksamma marken och jordmånens betydelse och ska verka för hållbar hantering av markens resurser. Vi kan alla bidra till detta arbete, i stort som smått, lokalt och internationellt. SGF har inte haft någon tradition av att uppmärksamma denna dag men sett utifrån vilka frågor vi verkar inom, vilka initiativ vi tar och det övergripande fokuset föreningen står för så arbetar vi med att uppmärksamma marken och lyfta långsiktiga frågeställningar. Reflektera gärna över vad du eller din organisation kan göra för att stödja detta initiativ. Förmodligen gör ni väldigt mycket redan idag. Temat för årets dag är ”Stop soil erosion, Save our future”. Kanske kan ett engagemang i arbetsgruppen Stranderosion vara något för dig?

Hösten inom SGF:s verksamhet är framförallt fylld med kursverksamhet och planering inför kommande verksamhetsår. Den 7-8 november går årets planeringsdagar av stapeln och har du som medlem någon fråga, synpunkt eller initiativ du vill att vi tar med oss in i planeringen är du varmt välkommen att höra av dig till oss i styrelsen eller till vårt sekretariat som slussar informationen vidare. Under dagarna kommer bland annat kursverksamheten inför nästa år diskuteras och sektionernas 3-årsplaner presenteras. En fundering vi nu generellt har är vad våra medlemmar tycker om vår internationella utblick. Vilken information finns det intresse av att få tillgång till? Är det lagom som det är eller är upplevelsen att det är alldeles för lite? Vår spaning är att ni i dagsläget i alla fall inte upplever det som för mycket. Ge oss gärna inspel i dessa tankar. Avslutningsvis vill jag skicka med er en hälsning från vår medlemstidning Bygg-och Teknik. Marcus Dahlin som många av er träffar på Grundläggningsdagen låter hälsa att förlaget nu efterlyser förslag på artiklar till sitt geotekniska nummer som ges ut 2020. Skicka gärna in förslag och tips till Marcus på marcus@byggteknikforlaget.se.

Victoria Svahn, Ordförande SGF

Svenska Geotekniska Föreningen
c/o Ernax Design AB, 439 73 FJÄRÅS
Tel: 070-813 77 73
Internet: www.sgf.net
E-post: info@sgf.net
Bankgiro: 651-3212

Aktuellt från SGF

Sektion Grundvatten

Styrelsen har i samband med ett arbetsmöte den 21 augusti påbörjat arbete med en treårsplan för sektionen. Denna kommer att färdigställas under hösten och ger inriktningen för sektionens vidare arbete.

Styrelsen har som målsättning att erbjuda olika nätverksaktiviteter och att påbörja ett antal förstudier och arbetsgrupper framöver. Det finns goda möjligheter för intresserade att delta och påverka grundvattensektionens arbete. Kontakta någon i styrelsen om du är intresserad av att delta.

SGU:s grundvattendagar äger rum den 23-24 oktober i Lund. Sektionen kommer att ha en monter och medverkar i en session på temat ”Samordning av grundvattensverige”. Sessionen avslutas med en moderatorsledd paneldebatt där branschföreträdare och myndigheter ger sin syn på utvecklings- och samordningsbehoven i branschen.

Sektion Förorenade områden

Undersökningsportalen

Texterna till SGF:s projekt Undersöknings-portalen håller nu på och tar form. En testsida har tagits fram fylls nu kontinuerligt på med material. Sidan kommer att öppnas för allmänheten i remissversion i slutet av året, då besökare kan få granska publicerat material och komma med synpunkter. Målet är att sidan ska vara färdig vid årsskiftet 2019/2020.

Åtgärdsportalen

SGF arbetar för att ta fram sektion om fibersediment på Åtgärdsportalen. Syftet med projektet är att publicera en sammanställning över det aktuella kunskapsläget för att användarna av Åtgärdsportalen ska få en ökad kunskap och förståelse för fibersedimentens egenskaper så att de undersökningar, riskbedömningar och åtgärds-metoder som genomförs inom området baseras på aktuell kunskap och erfarenhet.

På Åtgärdsportalen pågår även arbete med att förnya mallarna för referensprojekt samt se över sektionen ”viktiga frågeställningar” för att öka användarvänligheten.

Nätverket Renare Mark

Sektionen för förorenade områden samarbetar med Nätverket Renare Mark för att höja kunskapsnivån om förorenade byggnader. Nätverket Renare Mark och SGF:s sektion för Förorenade områden har identifierat att det finns ett intresse i branschen att lyfta ämnet förorenade byggnader på seminarier och kurser.

I februari 2019 ordnade Nätverket Renare Mark ett seminarium om förorenade byggnader i Malmö. Seminariet blev välbesökt med närmare 100 personer på plats. Nu i december kommer SGF:s sektion förorenade områden att spinna vidare på temat då vi anordnar ett webbinarium baserat på det seminarium som hölls i Malmö. Under webbinariet kommer bland annat frågan om vilka kunskapsluckor som finns att diskuteras inför utvecklingen av SGFs kurs Förorenade byggnader som återigen planeras till våren 2020. Vill du läsa mer om seminariet som hölls i Malmö så finns presentationerna här:
www.renaremark.se/event/fororenade-byggnader
Håll också utkik på SGF:s hemsida, inom kort kommer mer information om webbinariet om Förorenade byggnader och kursen som arrangeras till våren 2020.

Har du ett intressant bidrag till Renare Marks vårmöte? Den 18-19 mars håller Nätverket Renare Mark sin årliga konferens, Vårmötet i Malmö. Temat är hållbara städer med ämnen som fysisk planering, klimat och hållbarhet, juridik, vatten, förorenade byggnader, forskning och praktiska exempel. Du kan läsa mer på Renare Marks hemsida om hur du gör för att lämna in ditt abstract.

Sektion Jord

Tobias Thorén har valts in i Jordsektionens styrelse. Tobias jobbar på SGI i Göteborg och kommer att ansvara för att förmedla information från Jordsektionen.

Inom Arbetsgruppen Fält har arbete med att uppdatera fälthandboken påbörjats och planeras vara klar runt årsskiftet. Dessutom pågår arbete med att ta fram en instruktionsfilm som beskriver de geofysiska metodernas möjligheter och begränsningar. Filmen kan användas i samman-hang då geotekniker behöver stöd för att på ett bra sätt få in geofysik i ett undersökningsprogram, i utbildningssyfte och i pedagogiskt syfte vid möten med sakägare m fl. Filmen görs tillgänglig via Youtube och länkas från SGF:s websida och planeras vara klara till våren 2020. Arbetsgruppen har också deltagit vid Nordiskt Fältkommittémöte där bl.a Eurocode diskuterades.

AG Stranderosion wants you!

Arbetsgruppen stranderosion har precis startat upp. Du som brinner för erosionsproblematiken och jobbar med erosion vid kusten, längs vattendrag och i sjöar hör av dig till Per Danielsson på SGI. Målet med AG är att öka kunskapen inom området stranderosion.
Per Danielsson, per.danielsson@swedgeo.se

SGF Nord

Den 18 september hade SGF Nord sin första lunchträff för hösten. Det innebär att de som var intresserade av att äta lunch i kollegors sällskap träffades vid en och samma tidpunkt men på 4 olika platser för att avnjuta en god lunch och en trevlig stund tillsammans.

Planering av Årets höstträff i Sundsvall pågår för fullt och kommer att gå av stapeln den 16 oktober. Vi kommer att ha ett spännande program med 4 olika föreläsare från områdena berg, geoteknik, förorenad mark och geokalkyl. Eftermiddagen kommer sedan att bestå av en trevlig promenad längs Norra Kajen för att spana in nybyggnationen av Sundsvalls nya norra entré in till stan. Vi kommer att få höra om projektets utförande och utmaningar. Därefter går kosan vidare in mot Sundsvall centrum för att avnjuta en kväll med Shuffleboard och middag på O'learys.
https://www.trafikverket.se/nara-dig/Vasternorrland/vi-bygger-och-forbattrar/vag-562-njurunda-sundsvall-ombyggnad/Nyheter/2019/gjutarbeten-for-stodmuren-har-inletts/

SGF Syd

SGF Syd har innan sommarsemestern anordnat en yngre AW, ett tillfälle för yngre medlemmar i Syd att träffas och nätverka. Detta evenemang lockade 7 medlemmar från olika konsult- och entreprenadföretag.

SGF Syd Open 2019 anordnades av förra årets vinnare Toni Borg på WSP på Eslövs GK fredagen den 6 september. Vi vill säga grattis till årets vinnare Dan Svensson på LL Geoteknik.

I Helsingborg anordnades en gemensam lunch för SGF Syd medlemmar den 11 september. Lunchen anordnades på restaurang Creo i centrala Helsingborg.

Vidare håller styrelsen på att förbereda inför årets adventsföreläsning. Om du som medlem har tips eller önskemål på projekt eller föreläsare är du välkommen att höra av dig till styrelsen, sgf.syd@gmail.com.

SGF Väst

SGF Väst har haft ett par styrelsemöten sedan sommaren och planera följande aktiviteter under hösten:

- Studiebesök grundvatten/jord/berg – Varbergstunnel – sanering i berg, 9 oktober.
- Studiebesök Västlänken E05 Korsvägen, berg – 18/10
- Workshop "berg behöver väl inte räknas på, eller? Hur ser geotekniker på berg och när är berg jord?" – 23/10 kl 15-18, på Peabs kontor.

SGF Öst

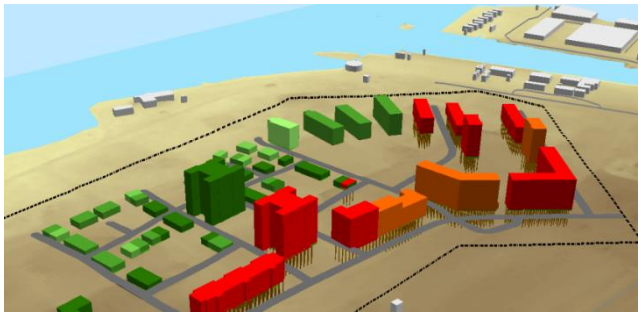
Geologins dag på Naturhistoriska riksmuseet lördagen den 14/9, mer info finns här https://geologinsdag.nu/. Geologins dag anordnas inte bara i de östra delarna utan faktiskt i hela landet. Håll utkik på hemsidan för aktiviteter i din närhet.

Därutöver planeras för fullt för julföredrag och andra aktiviteter i SGF Östs regi under hösten. Håll ögonen öppna – mer info kommer.

Nytt från Branschen

SGI:s Introduktionskurs i Geokalkyl 14 november

Geokalkyl är ett GIS-baserat verktyg för att översiktligt beräkna och visualisera mark-byggnadskostnader i tidiga planeringsskeden. SGI:s kurs riktar sig till GIS-personal, planeringspersonal och geotekniker i kommuner samt till berörda konsulter.
Mer information och anmälan:
http://www.swedgeo.se/sv/kunskapscentrum/kurser-och-seminarier/aktuella-kurser/introduktionskurs-i-geokalkyl/

Markbyggnadsdagen 2019

Samhällsbyggandet behöver ta ökad hänsyn till förändrade markförhållanden och markens lämplighet för byggnation. SGI arrangerar den 5 december en markbyggnadsdag om markens lämplighet och hållbart markbyggande i ett föränderligt klimat.
Mer information och anmälan:
http://www.swedgeo.se/sv/kunskapscentrum/kurser-och-seminarier/aktuella-kurser/markbyggnadsdagen-2019/

Universitet och högskola

Doktorsavhandling på KTH

En doktorsavhandling har presenterats:
Den 19 september försvarade Anders Prästings sin doktorsavhandling på ämnet ”*Managing uncertainties in geotechnical parameters: From the perspective of Eurocode 7”*
http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kth:diva-256058

Disputation vid LTH

Alex Spetz disputerar i geoteknik vid Institutionen för byggvetenskaper, LTH, Lunds universitet den 16 oktober kl 10.15. Avhandlingens titel är "*Numerical modelling of geomaterials at failure*". Fakultetsopponent är professor Giulio Sciarra vid Research Institute in Civil and Mechanical Engineering (GeM), Centrale Nantes, Frankrike.

Dynamisk triaxialapparat med benderelement har kommit till LTU

Under hösten har Geolab vid LTU utökat labbverksamheten med att införskaffa en dynamisk triaxialapparat och ytterligare två statiska triaxialapparater. Med den dynamiska triaxialapparaten finns möjligheter att utföra tester med vertikal last upp till 63kN, ett celltryck upp till 2MPa, frekvenser upp till 10Hz och prover av storleken Ø50x100mm, Ø100x200mm och Ø150x300mm. Dessutom är den utrustad med lokala töjningsgivare för mätning av radiell och axiell töjning lokalt på ett jordprov samt benderelement för att möjliggöra utvärdering av skjuvmoduler.

De två statiska triaxialapparaterna kan utföra tester med vertikal last upp till 50kN, celltryck upp till 2MPa och prover av storleken Ø50x100mm.

Internationellt

ISSMGE Council meeting

ISSMGE Council meeting äger rum 6 oktober i Kapstaden. Ingen svensk representant deltar vid medlemsmötet.

ISSMGE Bulletin

Det senaste numret av ISSMGE Bulletin finns tillgänglig här:
https://www.issmge.org/publications/issmge-bulletin/vol-13-issue-4-august-2019

ISSMGE TC219 System Performance

Ny TC219 System Performance of Geotechnical Structures söker nationella medlemmar.
https://www.issmge.org/committees/technical-committees/applications/system-performance

ISSMGE TC220 Field Monitoring

Ny TC220 Field Monitoring in Geotechnics söker nationella medlemmar.
https://www.issmge.org/committees/technical-committees/applications/field-monitoring

Are we overdesigning?

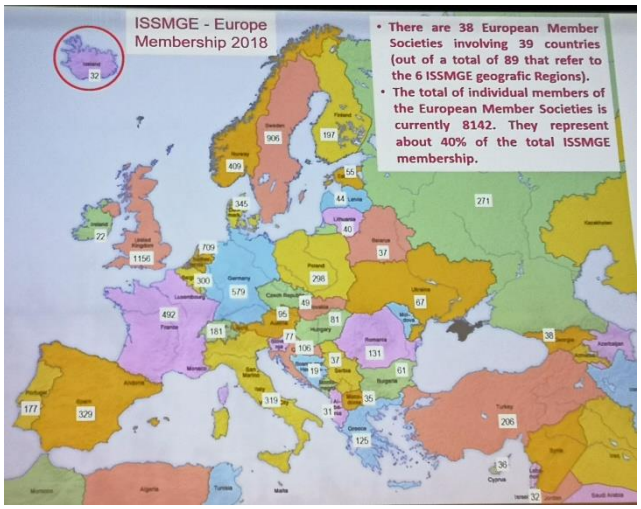
ISSMGE bedriver en undersökning om huruvida vi överdimensionerar eller inte och företag över hela världen bjuds in för att delta. Kortfattat skriver ISSMGE:
ARE WE OVERDESIGNING? – a chance to benchmark your company's design methods. ISSMGE the Corporate Associates Presidential Group of the ISSMGE is running a survey on design practices. The survey consists of ten everyday geotechnical design problems (footings, slopes, piles, etc.) on two soil profiles, sand and clay for which field and laboratory test results are provided. Participants are invited to submit their designs for as many or as few of the problems as they choose.
För mer information besök gärna hemsidan
https://www.issmge.org/news/are-we-overdesigning-a-survey-of-international-practice

ISSMGE Webinars

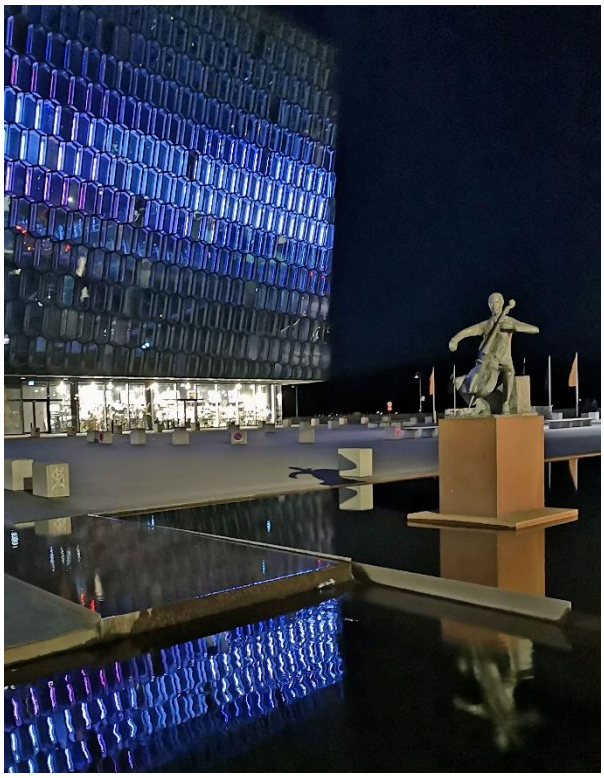
Här hittar du webbinarier som ISSMGE spelat in:
ISSMGE webinars

Rapport från möte med Europeiska medlemsländer inom ISSMGE

I samband med ECSMGE i Reykjavik så fick jag möjlighet att representera SGF vid det traditionsenliga mötet med representanter från samtliga geotekniska föreningar i de europeiska länderna den 3 september. Under mötet informerade Professor Mario Manassero som är Europapresident om de aktiviteter som skett inom föreningen sedan förra mötet. Det blev bl a en översikt över genomförda konferenser, men även en bild av vad som komma ska. Här noterade jag kommande yngre konferenser i Moskva (2020) och Sydney (2021) samt NGM 2020 i Helsingfors. En annan fråga som lyftes var samverkan mellan geotekniker som arbetar inom akademin respektive som konsult/entreprenör, ”The Gap” som man säger. Här är SGF:s erfarenheter viktiga. Det var också intressant att notera bilden över antal medlemmar i olika länder, där SGF sticker ut!

Det enda beslutet som skulle tas vid mötet var i frågan vem ska arrangera nästa Europakonferens. Det fanns tre kandidater; Bryssel, Lissabon och Istanbul. Efter att Bryssel förlorat mot Reykjavik vid omröstningen i Edinburgh, för fyra år sedan, så var det nog många som trott att de skulle få möjligheten denna gång. Men omröstningen gav ett tydligt besked, det blir Lissabon som blir värd för ECSMGE 2023.

För övrigt var ECSMGE ur mitt perspektiv en lyckad konferens, där jag inte kan låta bli att förundras över vad 32 stycken islänningar kan åstadkomma. De har förmågan att ta sig an många olika uppgifter och göra det bra.

Gunilla Franzén

IAEG

På IAEG:s hemsida finns mycket information om kommande konferenser med fokus på bergrelaterade frågeställningar. Besök gärna: https://www.iaeg.info/events/category/congresses/list/?tribe_paged=2&tribe_event_display=list

Fortbildning *(Kurser, workshops, seminarier)* – läs mer på www.sgf.net

Passa på att planera in spännande kurser i kalendern till hösten.
Se hela kursutbudet på SGF:s hemsida under fortbildning.

SGFs Riskbedömningskurs som går den 19-20 november är fulltecknad, men vill du förkovra dig inom ämnet risker i höst så arrangerar Nätverket Renare Mark ett seminarium på temat riskvärdering i Umeå den 28 november, läs mer här

SGF kurser 2019 – *(justeringar och tillkommande kurser kan förekomma)*

Webbkurs	SGF:s kurs i arbetsmiljö vid arbete i förorenade områden
21-22 jan	Certifiering av provtagare allmän grundkurs *(Fulltecknad)*
6-7 maj	CPT 1-2 dagar *(Fulltecknad)*
6-8 maj	CPT 1-3 dagar
6-9 maj	Miljötekniska markundersökningar *(Fulltecknad)*
13-16 maj	Certifiering provtagare, jord och grundvatten *(Fulltecknad)*
20-22 maj	Certifiering av provtagare, ytvatten och sediment
23-24 sep	Certifiering av provtagare allmän grundkurs *(Fulltecknad)*
30 sep-1 okt	JB-sondering *(Fulltecknad)*
7-10 okt	Miljötekniska markundersökningar *(Fulltecknad)*
11-13 nov	Huvudkurs Fältgeoteknik del 1 *(Fulltecknad)*
19-20 nov	Riskbedömning *(Fulltecknad)*

Kurser under Höstveckan – fåtal platser kvar!

14-17 okt	Certifiering provtagare, jord och grundvatten *(Fulltecknad)*
14 okt	Geoteknik för alla
15 okt	Grundläggande hydrogeologi
16 okt	Fördjupad hydrogeologi
17 okt	Geologisk historia och jordartskännedom

Seminarier, Workshops och Studiebesök

(Information läggs löpande ut på hemsidan.)

Konferenser

11-13 dec	ISGSR 20019, Tapei

För mer information om ISSMGE konferenser eller konferenser de stödjer, besök https://www.issmge.org/events

Om Nyhetsbrevet

SGF:s nyhetsbrev ger dig som geotekniker, ingenjörsgeolog, hydrogeolog och miljögeotekniker ett axplock av nyheter som på ett eller annat sätt berör ditt arbete. I varje nyhetsbrev informerar vi om SGF:s kommande kurser/seminarier, nya SGF publikationer, och aktuellt inom föreningen. Detta kompletteras med nyheter från branschen (nationellt och internationellt), högskolor/universitet samt dagsaktuella frågor. Understruken text är länkad till hemsidor där du kan läsa mer. Frågor och bidrag till kommande Nyhetsbrev mailas till info@sgf.net. Inskickade bidrag kommer att beaktas, men SGF förbehåller sig rätten att gallra bland materialet samt formulera om text. Märk e-posten Nyhetsbrev.